

POSTANOWIENIE

20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 20 czerwca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E. D.

przeciwko D. R.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej D. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 13 czerwca 2022 r., II Ca 321/20,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i przyznaje adwokatowi P. T. od Skarbu Państwa - Sądowi Okręgowego w Szczecinie kwotę 2700,00 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 2700,00 (dwa tysiące siedemset) zł, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący przedstawione wątpliwości ujął w pytaniu: „czy w sytuacji skazania za przestępstwo, Sąd cywilny związany jest zakresem szkód przyjętych w postępowaniu karnym, a co za tym idzie, czy Sąd może dokonywać odmiennych ustaleń co, co do faktów nie wchodzących w skład znamion czynu zabronionego objętego wyrokiem karnym, czy też moc dowodowa takiego wyroku, wynikająca

z tego artykułu ma charakter bezwzględnie obowiązujący w stosunku do sprawcy przestępstwa skazanego w procesie karnym.”.

Przedstawione przez skarżącego wątpliwości nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - nie publ.).

Należy przypomnieć, że przedstawiony przez skarżącego problem był przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego, który wyjaśniał, iż przewidziane w art. 11 k.p.c. związanie sądu cywilnego skazującym wyrokiem karnym wyraża się w tym, że w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądu cywilnego wchodzi czyn przypisany w sentencji karnego wyroku skazującego i sąd cywilny jest pozbawiony możliwości dokonywania odmiennych ustaleń w tym zakresie (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 4 maja 1965 r., I PR 116/65, OSPiKA 1966, Nr 12, poz. 280; wyroki Sądu Najwyższego z 6 marca 1974 r. II CR 46/74, Biul. SN 1974, nr 7, s. 103; z dnia 8 stycznia 2004 r., I CK 137/03; z 26 marca 2003 r., II CK 91/02; z 6 września 2022 r., II CSKP 466/22, nie publ.). Przewidziane w art. 11 k.p.c. związanie prawomocnym wyrokiem karnym dotyczy ustalonych w nim (w sentencji) znamion przestępstwa i takich okoliczności, jak czas, miejsce i poczytalność sprawcy, natomiast okoliczności wykraczające poza te elementy stanu faktycznego, choćby związane z przestępstwem, nie są wiążące w sprawie cywilnej, nawet jeżeli zawarte są w sentencji wyroku, a tym bardziej w uzasadnieniu. W związku z tym stwierdza się, że ustalona wyrokiem karnym wysokość szkody jest co do zasady wiążąca tylko wtedy, gdy szkoda należy do znamion ustawowych przestępstwa, stanowiąc niezbędny (a nie jedynie posiłkowy) element jego stanu faktycznego, który nie ma charakteru ocennego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 29 października 2020 r., V CSK 69/19, OSNC-ZD 2022/1/3).

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

(r.g.)